

Bergama ve Dikili İlçeleri (İzmir) Sera Potansiyeli ve Seracılık Faaliyetleri Üzerine Bir Araştırma

Sumru ELTEZ¹

Raşit Zeki ELTEZ²

Summary

A Research on Greenhouse Production Potential and Current Status in Bergama and Dikili Districts (İzmir)

In this study, the greenhouse production in Bergama and Dikili districts (at İzmir province) was investigated, in terms of constructional properties of greenhouses, crop pattern, producers' status and their knowledge level about some agricultural subjects, preparation of greenhouse soil, plant protection and problems. For this purpose, the climatic conditions of Bergama and Dikili districts was given.

These districts possess some advantages in terms of climatic conditions, geothermal energy and transport. Nowadays, the total greenhouse area has 230.7 da in Bergama and Dikili districts but the following years, it will increase with use of geothermal energy for greenhouse heating, especially.

Key words: Greenhouse management, questionnaire, Bergama, Dikili.

Giriş

Seralar; iklim koşullarının açıkta bitki yetiştirmeye elverişli olmadığı dönemlerde kültür bitkilerinin yetiştirilmesine olanak sağlayan yapılardır.

Ülkemizde seracılık ekolojiye bağımlı olarak gelişme gösterdiğinden seracılık faaliyetleri özellikle güney kıyılarımızda yoğunlaşmıştır. Ancak 1960'lı yıllarda plastiklerin sera örtüsü olarak kullanıma girmesi ve büyük illere olan ulaşım sorunlarının giderilmesiyle hızla artmaya başlamıştır. Günümüzde seracılık Akdeniz bölgesi başta olmak üzere Ege, Marmara ve Karadeniz bölgelerinde yapılmaktadır (Eltez ve Günay, 1998; Sevgican, 2002). Bunun dışında İç ve Doğu Anadolu bölgelerinde ki jeotermal enerji kaynağının

¹ Yrd.Doç.Dr. E.Ü. Bergama Meslek Yüksekokulu Seracılık Programı Bergama-İzmir
e-mail: eltezs@bornova.ege.edu.tr

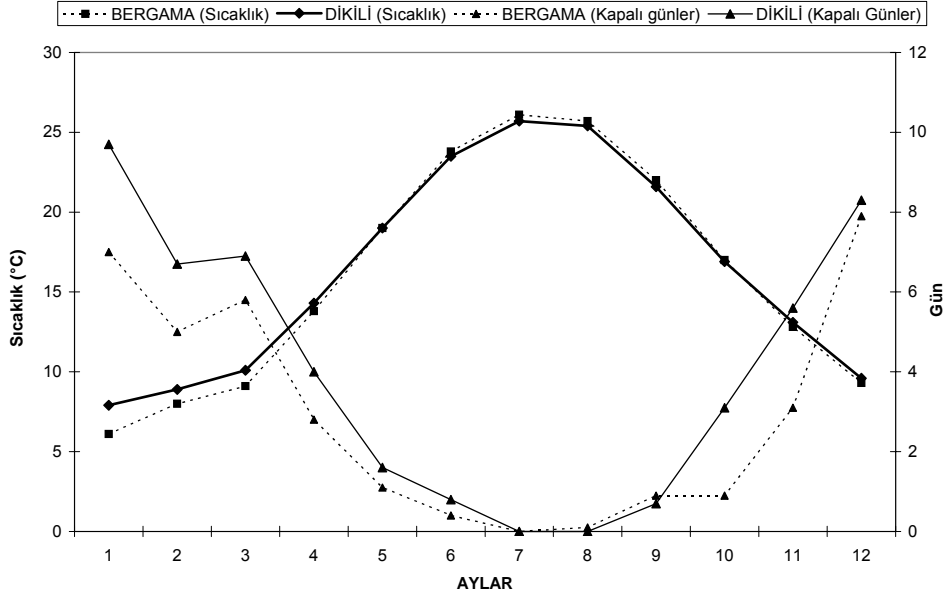
² Yrd.Doç.Dr. E.Ü. Bergama Meslek Yüksekokulu Seracılık Programı Bergama-İzmir

bulunduğu yerler ile bazı mikroklimalarda seracılığın küçük çapta da olsa yayılma olasılığı vardır (Sevgican, 2002).

Ege bölgesi toplam sera alanı bakımından 37156 da ile ülkemizde Akdeniz bölgesinden sonra ikinci sırayı almaktadır. (Sevgican ve ark., 2002). Muğla'dan sonra Ege bölgesinin ikinci büyük seracılık merkezi olan İzmir'de seraların yoğun bulunduğu İnciraltı ve Balçova yörelerinde; seralar, gerek çevre yollarının buradan geçmesi ve gerekse zamanla yerleşim alanlarının içinde kalması nedeniyle kapanmaktadır. İzmir'in diğer bir seracılık merkezi olan Menderes'de ise İzmir'in içme suyu projesi yüzünden seraların bir kısmı baraj altında kalacağından kapatılmış, kapatılmayanlar ise yoğun bir denetleme uygulanarak ilaçlama ve gübrelemede kısıtlamaya gidilmiştir.

Bergama ve Dikili İlçeleri İzmir ve İstanbul gibi iki büyük pazara ulaşım kolaylığı olması, iklimin seracılık için uygun olması ve en önemlisi bölgede jeotermal kaynakların bulunması bakımından oldukça önemlidir.

Bergama ve Dikili'ye ait çok yıllık ortalama sıcaklık değişimleri ile aylara göre değişen kapalı gün sayıları Şekil 1'de görülmektedir. Her iki ilçede sıcaklık nadiren eksi değerlere düşmektedir.

Şekil 1. Bergama ve Dikili İlçeleri çok yıllık ortalama sıcaklık ve kapalı gün değerleri (Anonymous, 1974; 2004 b,c)

Son yıllarda Bergama ve Dikili’de kurulan seralarla bu yörede seracılık önem kazanmış, jeotermal enerji ile seraların ve evlerin ısıtılmasına başlanmıştır. Şu an Türkiye’de sera alanı bakımından en büyük sera alanlarına sahip işletmelerden ikisi Bergama-Dikili arasında bulunmaktadır.

Bergama Ticaret Odası tarafından da Bergama-Dikili arasında ki Organize Sanayi Bölgesi’nin 500 dönümlük bir alanına organize sera alanı olarak faaliyete geçirme çalışmaları başlamıştır (Anonymous, 2004a). Aynı şekilde Dikili Belediyesi tarafından Kaynarca Mevkii’nin sera bölgesi olması konusunda girişimleri bulunmaktadır.

Bu çalışmada son yıllarda gözle görülür bir gelişmenin başladığı Bergama ve Dikili ilçelerinde seracılığın hangi düzeyde ve nasıl yapıldığı, üretici ve sera ile ilgili bilgiler, yetiştiricilik, bitki koruma, toprak hazırlığı gibi konularda üreticilerle yapılan anket sonuçları değerlendirilmiştir.

Materyal ve Yöntem

Bu araştırma 2002-2004 yıllarında Ege Üniversitesi Bergama Meslek Yüksekokulu Seracılık Programı tarafından yürütülmüştür.

Araştırmada Bergama ve Dikili İlçelerinde faaliyet gösteren sera üreticileri ile yapılan ankette yöneltilen sorulardan elde edilen veriler değerlendirilmiştir. Hazırlanan anket formları doğrudan görüşme yoluyla üreticilere doldurtulmuş ve veriler toplanmıştır. Anket formu ile üreticilere 74 adet soru yöneltilerek yukarıda verilen konulara ilişkin bilgilerin sağlanması amaçlanmıştır.

Üreticilerden elde edilen veriler, üreticilerin yüzde oranları üzerinden hesaplanarak araştırma sonuçlarında verilen başlıklar altında analiz edilmiş ve değerlendirilmesinde yapılmıştır.

Araştırma Bulguları ve Tartışma

Üreticiler İle İlgili Araştırma Sonuçları

Araştırma sırasında anket uygulanan üreticilerin eğitim durumu, kaç yıldır seracılık yaptığı, seranın bulunduğu arazinin kendisinin olup olmadığı, sera kurumu sırasında kredi kullanma durumu, arazi ve sera büyüklüğü, işletmede çalışan kişilere ilişkin bilgiler ve değerler belirlenmiştir (Çizelge 1).

Çizelge 1’den üreticilerin yarısının ilkökul mezunu olduğu görülmektedir. Ancak üreticilerin %30’unun üniversite mezunu olması da sevindiricidir. Üniversite mezunu olanların hepsi Ziraat Mühendisi’dir. Üreticilerin çoğunluğu 2 veya 3-5 yıldır seracılık

yapmaktadır. Bu oran da gösteriyor ki Bergama ve Dikili’de seracılık giriş bölümünde de belirtilen nedenlerden dolayı yenidir. Jeotermal kaynakların kullanılmaya başlanmasıyla önemli bir artış göstermiş ve mahalli idarelerce yapılan çalışmalarla daha da artış gösterecektir.

Çizelge 1. Üreticiye ait bilgilerin dağılımı (%)

Eğitim durumu	İlkokul	50
	Ortaokul	10
	Lise	10
	Üniversite	30
Üreticinin seracılık yaptığı süre (yıl)	0-2	46
	3-5	23
	6-8	8
	9-11	8
	11’den fazla	15
Seranın bulunduğu arazi	Kira	31
	Kendisine ait	69
Kredi kullanma durumu	Kredi kullanmış	46
	Kredi kullanmamış	54
Seranın ait olduğu, şahıs veya şirket	Kişiyeye ait	69
	Şirkete ait	31
Seranın kuruluşu	Kendim kurdum	69
	Firma kurdu	31
Sera alan büyüklüğü	1 da <	31
	1-3 da	38
	4-10 da	8
	11-25 da	8
	25 da >	15
İşletmede çalışan kişilerin niteliği	Kendim ve ailem	43
	İmece yoluyla gelenler	6
	Mevsimlik işçiler	19
	Uzman kişiler	19
	Sürekli işçiler	13

Seranın bulunduğu arazi %69’ unun kendine aittir. Bu durum da üretici için bir güvence oluşturmaktadır. Sera kurulması sırasında kredi kullanma veya kullanmama durumu her ikisinde de %50’ ye yakın değerler vermiştir.

Seraların %69’ unu üreticiler kendisi kurmuştur. Buna göre daha modern seralar %31’ lik bir paya sahip olup, çeşitli firmalarca kurulmuştur. Toplam sera alanı 230.7 da’dır. Genel olarak sera işletmeleri ortalama 1-3 da arasında seralara sahiptir. İşletmede çalışan kişilerin ise yarıya yakını kendisi ve aile fertlerinden oluşmakta olup, şirket düzeyinde ki seralarda uzman kişilerin çalıştığı görülmektedir.

Sera İle İlgili Araştırma Sonuçları

Bu bölümde üreticilere arazi yapısı, ısıtma, seraların yapısal özellikleriyle ve kullanılan malzemelerle ilgili sorular yöneltilmiştir. Sorularla ilgili bilgilerin değerlendirilmesi Çizelge 2’de verilmiştir.

Çizelge 2. Sera ile ilgili bilgilerin dağılımı (%)

Sera sayısı	1-3	77	
	4-6	8	
	7-10	15	
Seraların yönü	Kuzey-Güney	85	
	Doğu-Batı	15	
Sera iskelet malzemesi	Ağaç	8	
	Demir	84	
	Ağaç+Demir	8	
Sera örtü malzemesi	Cam	7	
	PE	93	
Seranın kurulu olduğu arazinin durumu	Eğimli	0	
	Düz	100	
Seranın ısıtılma durumu	Isıtılıyor	38	
	Isıtılmıyor	54	
	Bazen ısıtılıyor	8	
Isıtmada kullanılan materyal	Jeotermal	66	
	Kalorifer	17	
	Fan	17	
Sıcaklığı korumak için alınan pasif tedbirler	Evet	İkinci örtü	16
		Yağmurlama	36
		Isı perdesi	17
	Hayır	31	
Havalandırma şekli	Çatı havalandırması	23	
	Yan havalandırma	54	
	Çatı+Yan havalandırma	15	
	Sadece kapılar	8	
Gölgeleme yapılıp yapılmadığı	Yapılıyor	Kireç-üstübeç	70
		Isı perdesi	20
		Yeşil örtü	10
	Yapılmıyor	0	

Çizelge 2’den de görüldüğü üzere seraların büyük bir kısmı kuzey-güney (%85) yönünde olup, sera iskelet malzemesi olarak demirin kullanıldığı (%84), %93’ünün PE olup, düz arazilere kurulduğu saptanmıştır. Özellikle Bergama’da kuzey rüzgarlarının hakim olması nedeniyle seraların kuzey-güney yönünde kurulduğu belirlenmiştir. Sıcaklığı korumak için alınan önlemlerde yağmurlama yapmak ön plandadır. İkinci örtü çekmek ve ısı perdesi kullanmakta diğer önlemlerdir. Seralarda havalandırma çoğunlukla yanlardan

yapılmakta olup, gölgelemede kireç veya üstübeç kullanılmaktadır. Seralarda kullanılan suyun kaynağı çoğunlukla sondaj yapılarak çıkarılmış yeraltı suyudur. Bir üretici şebeke suyu kullanmakta olup, iki serada hem yeraltı suyu hemde çatıdan akan yüzey drenaj suları kullanılmaktadır.

Toprak Hazırlığı İle İlgili Araştırma Sonuçları

Bu bölümde üreticilere toprak yapısı, toprak hazırlığı, gübreleme konularında sorular yöneltilmiştir. Elde edilen araştırma sonuçları Çizelge 3’de görülmektedir.

Çizelge 3. Toprak hazırlığı ile ilgili bilgilerin dağılımı (%)

Üretim şekli	Topraklı	75
	Topraksız	25
Toprak analizi	Yapılıyor	33
	Yapılmıyor	67
Toprak yapısı	Killi	37
	Kumlu	37
	Milli	13
	Bilinmiyor	13
Toprak dezenfeksiyonu	Yapılıyor	33
	Yapılmıyor	67
Yeşil gübreleme	Yapılıyor	22
	Yapılmıyor	78
Çiftlik gübresi	Kullanılıyor	75
	Kullanılmıyor	25
Toprak işleminin yapılma şekli	Traktör	47
	Elle	15
	Yapılmıyor	38

Dikili ve Bergama yöresinde seralarının toprak yapısı killi ve kumlu olup, büyük çoğunluğu toprak dezenfeksiyonu, yeşil gübreleme yapmamaktadır. Çiftlik gübresi genellikle dışarıdan satın alınmakta olup, üreticilerin iki tanesi çiftlik gübresini kendi hayvanlarından karşılamaktadır. Kimyasal gübre olarak 15:15:15 taban gübresi, yetiştirme sırasında ise amonyum sülfat, potasyum nitrat ve üre kullanılmaktadır. Üreticilerin %67’ si toprak analizi yaptırmadan kendi tecrübelerine göre gübreleme yapmaktadır.

Ürün Modeli ve Ürün Yetiştirme Tekniği İle İlgili Araştırma Sonuçları

Bu bölümde üreticilere yetiştirdikleri ürün çeşidi, yetiştiricilik, ambalajlama ve pazarlama ile ilgili sorular yöneltilmiştir. Sorularla ilgili bilgilerin değerlendirilmesi Çizelge 4a ve b’de verilmiştir.

Çizelge 4a’dan da görüldüğü üzere sera işletmelerinin büyük çoğunluğunda (%54) sebze üretimi yapılmakta, bunu %23 ile süs

bitkileri üretimi izlemektedir. Süs bitkisi üretiminde ana ürün karanfil olup, bunun dışında dış mekan süs bitkileri ve mevsimlik bahçe çiçeği üretimi yapılmaktadır. Süs bitkileri üretimine tür seçiminde etkili olan faktörler o türün bir önceki sezon yüksek fiyatla satılması veya rastgele ürün seçilmesi şeklinde belirtilmiştir. Kesme çiçek (karanfil) yetiştiriciliğinde üreticilerin tamamının köklü çeliklerini fide üreten firmalardan temin ettiği ve damla sulama sistemini kullandıkları belirlenmiştir. Yurt dışına kesme çiçek gönderen işletmelerin soğuk hava deposuna sahip olduğu, diğer işletmelerin ise depolarının olmadığı bu işletmelerin ürünlerini mezat aracılığı ya da yöresel çiçekçiler aracılığı ile pazarladığı görülmektedir.

Çizelge 4a. Ürün modeli ve ürün yetiştiriciliği ile ilgili bilgilerin dağılımı (%)

İşletmelerde yetiştirilen ürün	Sebze	54
	Süs bitkisi	23
	Sebze+Süs Bitkisi	8
	Fide	15
Süs Bitkisi Yetiştiriciliği		
Türler	Karanfil	75
	Dış mekan	25
Tür seçiminde etkili olan faktörler	Ürünün önceki sezon fiyatı	50
	İmkanlar-rastgele	50
Fidelerin sağlanma yeri	Firma	100
	Kendi üretiyor	-
Bitki destekleme yöntemi	Hazır ağ sistemi	33
	Kendisi örme	67
Sulama yöntemi	Damla	100
Soğuk hava deposu	Var	25
	Yok	75
Ambalajlama	Tahta Kasa	33
	Mukavva Kutu	67
Ürün pazarlama	Mezat aracılığı ile	50
	Yurt dışına ihracaat	25
	Yöresel pazarlara satıyor	25

Sebze üreticilerinin ise (Çizelge 4b) ana ürünleri sırasıyla domates (%26) ve hıyar (%21) olup, bunu %16'lık oranlarla marul ve fasulye takip etmektedir. Topraksız tarım yapan ve ısıtmada jeotermal kullanan işletmelerde üretim genelde bütün yıl boyunca yapılmakta ve ana ürünün domates ve az miktarda biber olduğu tesbit edilmiştir. Marul ve fasulye yetiştiriciliği daha çok sonbahar üretiminde tercih edilmektedir. Yine topraksız tarımı tercih eden işletmelerde hazır fide kullanımı tercih edilirken diğer işletmeler fidelerini kendileri üretme

yoluna gitmektedirler. Seralarında yeterli ısıyı sağlamayan üreticilerin hormon kullandığı (%62) belirlenmiştir.

Cizelge 4b. Ürün modeli ve ürün yetiştiriciliği ile ilgili bilgilerin dağılımı (%)

Sebze Yetiştiriciliği		
Türler	Domates	26
	Hıyar	21
	Marul	16
	Fasulye	16
	Patlıcan	5
	Biber	11
	Çilek	5
Tür seçiminde etkili faktörler	Alışkanlık	20
	Ürünün önceki sezon fiyatı	20
	İmkanlar-rastgele	20
	Pazarlama şirketleri ile anlaşmaya göre	40
Üretim periyodu	Tek ürün yetiştiriciliği	25
	Çift ürün yetiştiriciliği	75
Fidelerin temin edilme yeri	Firma	25
	Kendi üretiyor	75
Tohumların temin edilme yeri	İlaç bayii	75
	Firma	25
Fide üretiminde kullanılan materyal	Naylon torba	17
	Multipot	83
Fide yetiştiriciliğinde karşılaşılan sorunlar	Hastalık	50
	Zararlı	17
	Sorun yok	33
Bitki sıralarının yönü	Kuzey-güney	100
Sulama yöntemi	Damla	100
Verilecek su miktarının saptanması	Kendi gözlemlerine göre	62
	Tansiyometre yardımı ile	13
	Bilgisayar kontrolü ile (topraksız tarım)	25
Hormon kullanımı	Var	62
	Yok	38
Ürün ambalajı	Kasa	42
	Naylon torba	29
	Mukavva kutu	29
Soğuk hava deposu	Var	22
	Yok	78
Ürün pazarlama	Hal	40
	Kendi pazarlıyor	40
	İhraacat+Hal	20

Sulama sistemi olarak bütün işletmeler damla sulama sistemine geçmiş durumdadır. Ürünlerin pazarlanması ise hal aracılığı, üreticilerin kendilerinin yerel pazarlarda satması ve ihraacat şeklinde

olmaktadır. İhraacat yapan işletmeler soğuk hava deposuna sahiptir ve AB kriterlerine uygun şekilde ürünlerini ambalajlamaktadırlar, bu işletmeler ihraacat kalitesinde olmayan ürünlerini hal komisyoncularına vermektedirler.

Bitki Koruma İle İlgili Araştırma Sonuçları

Sera üreticilerinin bitki koruma ile ilgili yaptığı çalışmalar ve bilgi düzeylerine ait değerler Çizelge 5’de verilmiştir.

Bitki Koruma ile ilgili bulgularımız hastalık ve zararlılarla savaşmada asıl olarak kimyasal savaşın kullanıldığını göstermiştir. Üretici genel olarak ilacı kendi uygulamakta, ilacın etiketini iyi okumakta ve üzerinde yazan doza uymaktadır. Bu arada Ziraat Mühendisi veya Ziraat Teşkilatının tavsiyelerine de uymaktadır.

Çizelge 5. Bitki Koruma ile ilgili bilgilerin dağılımı (%).

Ürün korumada kullanılan yöntem	Kimyasal ilaç	69
	Tuzak+Kimyasal ilaç	31
İlaçlamada kullanılan alet	Atomizör	15
	Pulverizatör	62
	Atomizör+Pülverizatör	23
İlaç kullanımında bilgi ve kaynak	Ailesi ve kendi deneyimi	30
	Diğer üreticiler	10
	İlaç bayileri	15
	İlacın etiketi	10
İlaç seçimindeki etken	Ziraat Mühendisleri ve Ziraat teşkilatı	35
	Ucuzluğu	5
	Etkililiği	30
	İlaç bayisinin tavsiyesi	15
	Okuduğu broşürler	5
	Ziraat Müh. veya Ziraat teşkilatı tavsiyesi	40
İlaçların saklanma yeri	Diğer	5
	Ev	8
	Depo	76
	Sera	8
Koruyucu ilaçlama	Depo+Sera	8
	Yapılıyor	75
	Yapılmıyor	17
İlaçlama zamanının tespiti	Cevapsız	8
	İlaç bayisinin tavsiyesi	0
	Belirti görüldüğünde	66
	Mevsimine göre	7
	Kendi deneyimi	7
	İlaçlama programına göre	13
Diğer	7	

Çizelge 5' in devamı

Ürün korumada kullanılan yöntem	Kimyasal ilaç	69
	Tuzak+Kimyasal ilaç	31
İlaçlamada kullanılan alet	Atomizör	15
	Pulverizatör	62
	Atomizör+Pülverizatör	23
İlaç kullanımında bilgi ve kaynak	Ailesi ve kendi deneyimi	30
	Diğer üreticiler	10
	İlaç bayileri	15
	İlacın etiketi	10
İlaç seçimindeki etken	Ziraat Mühendisleri ve Ziraat teşkilatı	35
	Ucuzluğu	5
	Etkililiği	30
	İlaç bayisinin tavsiyesi	15
	Okuduğu broşürler	5
	Ziraat Müh. veya Ziraat teşkilatı tavsiyesi	40
İlaçların saklanma yeri	Diğer	5
	Ev	8
	Depo	76
	Sera	8
Koruyucu ilaçlama	Depo+Sera	8
	Yapılıyor	75
	Yapılmıyor	17
İlaçlama zamanının tespiti	Cevapsız	8
	İlaç bayisinin tavsiyesi	0
	Belirti görüldüğünde	66
	Mevsimine göre	7
	Kendi deneyimi	7
	İlaçlama programına göre	13
Diğer	7	

Bu bölümde dikkati çeken önemli bir husus üreticilerin ilaç seçiminde ve bilgi almada Ziraat Mühendisi veya Ziraat Teşkilatını tercih etmesidir.

Ayrıca bu bölümde uzun olduğu için değerlendirmeye alınmayan bazı sorularda bulunmaktadır. Bu sorularda pestisit kullanımında alınan önlemler sorulmuştur. Üreticilerin çoğunluğunun ilaçlama sırasında ve sonrasında alınacak önlemlere uyduğu belirlenmiştir.

Bitki Koruma açısından üreticilerin bilgileri ve yaptıkları uygulamalar iyi durumdadır. Genelde kuralına uygun, bilinçli çalışmalar yapılmakta olup, bu durum sevindiricidir.

Genel Sorular İle İlgili Araştırma Sonuçları

Sera üreticilerine güncel olan bazı tarım konularıyla, uygulamaları hakkında sorular sorularak bu konularda ki bilgi düzeyleri Çizelge 6'da verilmiştir.

Üreticiler organik tarım, topraksız tarım, malçlama, solarizasyon, Bombus arısı kullanımı, biyolojik mücadele konularında genelde yarı yarıya bilgi sahibidir. Modern seralar haricinde havalandırmalarda net kullanımı bulunmamaktadır. Modern ve güncel tarım konularında bilgi sahibi olmaları sevindiricidir.

Çizelge 6. Genel sorular ile ilgili bilgilerin dağılımı (%)

Organik tarım hakkında ki bilgileri	Var	31
	Yok	61
	Az	8
Topraksız tarım hakkında ki bilgileri	Var	58
	Yok	42
Malçlama hakkında ki bilgileri	Var	60
	Yok	40
Pasif enerji koruma bilgisi	Var	50
	Yok	50
Solarizasyon hakkında ki bilgileri	Var	42
	Yok	58
Bombus arısı kullanımı hakkında ki bilgileri	Var	42
	Yok	58
Biyolojik mücadele hakkında ki bilgileri	Var	50
	Yok	50
Renk tuzağı kullanımı hakkında ki bilgileri	Var	58
	Yok	42
Havalandırmalarda net kullanımı hakkında ki bilgileri	Var	17
	Yok	83
Buharla dezenfeksiyon veya fumigasyon hakkında ki bilgileri	Var	25
	Yok	75

Sonuç

Bergama ve Dikili İlçelerinde ki seraların genel olarak modern yapıda oldukları saptanmıştır. Genelde çift ürün yetiştiriciliği yapan seraların jeotermalle seraları ısıttıkları görülmektedir. Bu durum yetiştiricilik açısından ısıtma maliyetini oldukça düşürmektedir. Bölgede süs bitkisi yetiştiriciliğinin de olması ürün çeşitliliği açısından önemlidir. Sebze üretimi açısından da örtüaltında yetiştirilen hemen her ürünün bölgede yetiştirildiği saptanmıştır. Pazarlama açısından bir sorunları yoktur.

Seracılık bu bölgede yeni yeni gelişmeye başladığından hastalık ve zararlılar açısından büyük problemleri bulunmamaktadır. Sera topraklarında henüz tuzluluk problemi ve ilaç kalıntısı yoktur.

Üreticiler seracılık konusunda bilinçli olup, kendi arazilerinde seracılık yapmaktadır ve devlet desteğini rahatlıkla alabilmektedir. Üreticiler yetiştiricilik ve ilaçlama konularında uzman kişilerden veya Zirai kuruluşlardan yardım almaktadır. İlaç, tohum ve fide temini konusunda da bir sıkıntıları yoktur. İlaçlamalarda; uygulama zamanı, ilaç seçimi ve dozu konusunda yeterli bilgileri bulunmaktadır.

Sonuç olarak Bergama ve Dikili İlçeleri hem iklimsel özellikleri hem de büyük illere olan yakınlığı ve içerdiği zengin jeotermal kaynaklar nedeniyle seracılık açısından büyük bir gelecek vaat etmektedir. Bu nedenle seracılık yatırımlarını özendirici çalışmalar arttırılmalıdır.

Özet

Bu çalışmada İzmir ili Bergama ve Dikili ilçelerinde ki seracılık faaliyetleri, seraların yapısal özellikleri, üretim durumu, üreticiler ile ilgili bilgiler ve üreticilerin bazı tarım konularında ki bilgi düzeyleri, toprak hazırlığı, bitki koruma konularında ki çalışmaları ve karşılaşılan sorunlar ele alınmıştır. Bu amaçla ilçelerin iklim verilerine yer verilmiştir.

Bergama ve Dikili ilçeleri seracılık için uygun iklim şartları, jeotermal enerji ve ulaşım kolaylığı gibi bazı avantajlara sahiptir. Günümüzde 230.7 da olan toplam sera alanının, ileri ki yıllarda jeotermalle enerji ile ısıtılan pek çok seranın kurulmasıyla daha da artacağı tahmin edilmektedir. Bu nedenle her iki ilçede seracılık açısından ümitvar görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Seracılık, anket çalışması, Bergama, Dikili.

Kaynaklar

- Anonymous, 1974. Çok yıllık Türkiye klimatolojik rasat cetveli. Meteoroloji İşleri Genel Müd., Yayınları.
- Anonymous, 2004 a. Bergama Organize Seracılığa Yöneliyor. Kardelen Gazetesi Sayı: 452.
- Anonymous, 2004 b. Bergama Meteoroloji Müdürlüğü Verileri.
- Anonymous, 2004 c. Dikili Meteoroloji Müdürlüğü Verileri.
- Eltez, R.Z. ve A. Günay, 1998. Bakırçay'da Seracılık. Bergama Tic.Oda. Yay., 24 s.
- Sevgican, A., 2002. Örtüaltı Sebzeçiliği. Cilt I, E.Ü. Zir.Fak.Yay., No:528, 476 s.
- Sevgican, A., Y. Tüzel, A. Gül, R.Z. Eltez, 2002. Avrupa Birliği Ülkelerinde Örtüaltı Sebze Yetiştiriciliği ve Yakın Gelecekte Beklenen Gelişmeler. Sayfa 85-101. Avrupa Birliğine Uyum Aşamasında Bahçe Bitkileri Tarımı, A.Gül ve R.Z. Eltez (eds.). Meta Basım, Bornova-İzmir.